КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ

ОШ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ

Философия жана политология кафедрасы

“Бекитилди” Кафедранын 2022-жылдын “_25_” августундагы жыйынынын № 1 протоколунда Кафедра башчы: _______________ Проф. Курбанбаев К.А.		*“Макулдашылды”* Чет тилдер жана маданият факультетинин ОМК-н 2022-жылдын “ ” ___________________ жыйынынын №_____протоколунда Фак-н ОМК-н төрайымы:___________

“Философия” дисциплинасы боюнча

СТУДЕНТТЕРДИ ОКУТУУ ПРОГРАММАСЫ
(Syllabus)

Окутуунун формасы – күндүзгү
Курс – 1
Семестр – 2
Жалпы саат -60 саат
Аудиториялык -30 саат (лекция сабак - 16 с, семинардык сабак – 14 с)
СӨАИ- 30 саат
Аралык текшерүүлөрдүн (РК) саны – 2
Баары – 2 кредит
Отчеттуулук - экзамен.

Байланыш үчүн маалымат: Тел. (0500)10-95-00;

Жумушчу программа жогорку билим берүүнүн мамлекеттик стандартынын негизинде даярдалды.

Ош – 2022

1. **Курстун максаты:**

Курчап турган дүйнө жөнүндө системалуу илимий билимди калыптандыруу, адамдын коомдогу жана жаратылыштагы ордун жана ролун түшүндүрүү, жашоонун маңызын жана маданияттын баалуулуктарын баалай билүүгө (түшүнүүгө) келечектеги адистердин социалдык-инсандык: максатка умтулуу, уюштуруучулук, эмгекчилдик, жоопкерчилик, толеранттуулук сапаттарын өнүктүрүү жөндөмдүүлүгүн арттыруу.

Философия дисциплинасын окутуунун натыйжалары:

Билет:

- философиянын негизги теория жана методдорун, маселелерин, багыттарын;
- онтологиянын жана гносеологиянын негизги маселелери, коомдун структурасы, тарыхый прогресстин концепциясы жана азыркы замандын глобалдык маселелерин аныктоо, андан чыгуунун жолдорун;
-диалектиканын закондорун, категорияларын, принциптерин, альтернативаларын социалдык-экономикалык проблемаларды чечүүдөгү ордун бөлүп көрсөтүүнү;
- өлүм, өлбөстөк проблемаларын түшүнүү жана анализдөө;
-коомдук турмуштун негизги чөйрөлөрүнүн айрмачылыктарын белгилөө жана байланыштарын.

жасай алат:

- коомдогу кубулуштарды анализдөөдө жана баалоодо философиялык категорияларды жана эрежелерди колдонот;
- коомдун өнүгүшү жана калыптануусундагы негизги суроолорго анализ берет;
-адамдын өмүрү, өлүмү, жашоосунун маңызы жөнүндөгү маселелерди интерпретациялайт.

көндүмүнө ээ болот:

–философнын маданияттагы ордун аныктоо;
-дүйнөнүн философиялык илимий, жана диний көрүнүштөрүн анализдөөгө;
- өзүнүн кесиптик ишмердүүлүгүндө философиянын негизги закондорун, категорияларын, түшүнүктөрүн колдонот жана алган билимдерди аргументтештирет;
- башкалардын ойлоруна толеранттуулук менен мамиле кылат, учурдагы келип чыккан окуяларга туура сын – пикир билдирет.

Пререквизиттер. Философия дисциплинасын терен жана жеңилдетип түшүнүү үчүн мектеп программасынын базалык билими, **“Жаран таануу”, “Тарых”, “Культурология”, “Манастаануу”** жана башка предметтер менен байланышат.

Постреквизиттер.

2. Философия дисциплинасынын технологиялык картасы

Модуль	*Ауди-тор-лык*	*СӨ АИ*	*Лекция*		*Семинар*		*СӨАИ*		*АТ*	*ЖТ*	*Жалпыб аллы*
			Саа ты	*балл*	*саа ты*	*балл*	*Саа ты*	*балл*			
I	*15*	*15*	*8*	*5*	*7*	*7*	*15*	*8*	*10б*		*30*
II	*15*	*15*	*8*	*5*	*7*	*7*	*15*	*8*	*10б*		*30*
ЖТ										*40б*	*40*
Баары:	***30с***	***30с***	***16ч***	***10б***	***14с***	***4б***	***24с***	***6б***	***20б***	***40б***	***100б***
	60 с										

3.Философия дисциплинасынын балл топтоо картасы

	Модуль 1 (30б)										***Модуль 2 (30 б.)***										***ЖТ (40б)***
	УТ1			***УТ2***			***УТ3***			***АТ 1***	***УТ1***			***УТ2***			***УТ3***			***АТ 2***	
	лек	*сем*	*сө аи*	*Л*	*С*	*сө аи*	*л*	*с*	*сө аи*		*Л*	*С*	*сө аи*	*Л*	*с*	*сө аи*	*л*	*с*	*сө аи*		
	2	*3*	*3*	*1,5*	*2*	*2,5*	*1,5*	*2*	*2,5*	*10*	*2*	*3*	*3*	*1,5*	*2*	*2,5*	*1,5*	*2*	*2,5*	*10*	
Балл	***8б***			***6 б***			***6 б***			***10б***	***8 б***			***6б***			***6б***			***10б***	***40 б***
Тема лар	*Тема 1,2*			*Тема 3,4*			*Тема 5*				*Тема 6,7*			*Тема 8-10*			*Тема11,12*				

3. Дисциплинанын кыскача мазмуну

1. Философиянын адамдын руханий өнүгүсүндөгү ролу. Философиянын тарыхый типтери.
2. Философиялык онтология. Дүйнөнү философиялык түшүнүү: бытие, материя баштапкы категориялар катары.
3. Философиядагы өнүгүү теориясы. Дилектика, анын принциптери, альтернативалеры, категориялары жана закондору.
4. Философиялык антропология. Философиядагы адам проблемасы. Аң сезим, анын келип чыгышы жана маңызы.
5. Гносеология. Таанып билүү –философиялык анализдин предмети катары. Илимий таанып билүү, өзгөчөлүгү, методдору.
6. Социалдык философия. Коом система катары. Коомдун негизги чөйрөлөрү.

4. Дисциплинанын окуу-методикалык жана маалыматтык камсыздалышы

Негизги адабияттар:

1. Алексеев А.П., Яковлева Л.Е. Философия. -М., 2010.
2. Горбачев В.Г.Основы философии. Курс лекций М., 1998.
3. Губин В.Д.Философия. Учебник для вузов. - М., 2000.
4. Токоева Г.А., Аматова Г.У. Философия боюнча лекциялар курсу (онтология, гносеология). Ош, 2017.
5. Кохановский В.П. Философия-М., 2010.
6. Спиркин А.Г.Философия. Учебник для вузов. М., 2000.
7. Фролов В.П.Введение в философию. В 2-х частях – М., 1989.

Кошумча адабияттар:

8. Алексеев П., Панин В. Философия. – М., 1998
9. Алексеев И.В. Наука и мировозрение. М., 1991.
10. Аматова Г.У. Таанып-билүү философиялык анализдин предмети катары. Ош, 2014.
11. Горбачев В.Г.Основы философии. Курс лекций М., 1998.
12. Крапивенский В.Г. Философия. Курс лекций. М., 2003.
13. Токоева Г.А, Аматова Г.У. Философия боюнча лекциялар курсу. Ош, 2018.
14. Философская энциклопедия. Под ред. Ф.В.Константинова, в 5-ти томах. М., 1970.
15. Философский энциклопедический словарь. Под ред. Е.Ф.Губский, П.Н. Федосеева, С.М.Ковалева, В.Г.Панова. - М, 1983.
16. Байбосунов А. Донаучные представления кыргызов о природе. Фрунзе, 1990.

СӨАИ үчүн зарыл болгон адабияттар:

Негизги адабияттар:

18. Болтоев М.И. Абу Али ибн Сина – великий мыслитель, ученный энсклопедист средневекового Востока. М., Сампо, 2002.
19. Мукасов Ы.С. Кыргыз элинин философиялык ойломунун тарыхый динамикасы- Бишкек: Илим, 2004.
20. Мукасов Ы.М. Традиции социально-философской мысли в духовной культуре кыргызского народа. - Бишкек: Илим, 1999.
21. Сагадаев А.В. Восточный перипатетизм. -М: Изд.дом Марджани, 2009. -232с.

Кошумча адабияттар:

22. Онтология мировой философии. В.4-хт. М., 1969-1972.
23. Авдеев Р. Философия информационной цивилизации. – М., 1991.
24. Барулин В.И. Социальная философия. – М., 1999.
25. Базарбаев Ш. Рухий маданият жана дин. Ош, 1996.
26. Байэшанов А.М. Вопросы духовности и просвещения в философской мысли средневекой Центральной Азии // Молодой ученый. – 2015. -№7 –С. 707-709.
27. Дубинин И.П. Что такое человек? - М., 1993.
28. Человек: Мыслители прошлого и настоящего о его жизни, смерти и бессмертии. М., 1987.
29. Современная философия науки. Хрестоматия. – М., 1994.
30. Жаныбеков Ж.Ж. Даанышман ойчул. - Бишкек, 1992.

Ошондой эле студенттер керектөө метериалдарды түрдүү багыттагы булактардан пайдаланууга болот. М: ММК, газета, илимий журналдар, интернет- зарыл жана керек болгон учурда.

5. Упайларды коюу саясаты

Студент баллды сабактын бардык түрлөрүндө топтойт. Лекцияда студенттердин сабакка көңүл буруусуна, конспектинин өзү үчүн зарыл деп эсептеген жана негизги түшүнүктөрдү жазып алуусуна жана окутуучу тарабынан берилген суроолорго өз ойун эркин, негиздүү бергендигине жараша 0-10, семинарда студенттин активтүүлүгүнө, конспектисине алган билимдерин практикада колдоно алуусуна, креативдүү изденүүсүнө карата 0-14 чейинки балл коюлат. Аралык текшерүүдө - максимум 10б. Тест, оозэки жана жазуу иши менен алынат. СӨАИ студенттердин чыгармачылыгына жараша алар тандаган формада кабыл алынып анда студенттердин жазган иштерин билгендигине, төшөнгөндөгөнө жана колдоно алуусуна жараша 0-16 балга чейин коюлат. Жыйынтык текшерөөгө – максимум 40 упай. Ал негизинен тест формасында компютерде алынап, ар бир студентке 20 дан суроо, ар бир суроого 2 ден балл берилет.

Академиялык жетишүүнү баалоо шкаласы:

Рейтинг (баллы)	Баалоо тамга системасында	Баалоонун цифралык эквиваленти	Баалоо традициялык системада
87 – 100	A	4,0	Эң жакшы
80 – 86	B	3,33	Жакшы
74 – 79	C	3,0	
68 -73	Д	2,33	Канааттандыраарлык
61 – 67	E	2,0	
31-60	FX	0	Канааттандыраарлык эмес
0 - 30	F	0	

Жыйынтыктоочу текшерүү сынак түрүндө өткөрүлөт. Жыйынтыктоочу текшерүү үчүн жетишүүнүн максималдуу көрсөткүчү 40%ды түзөт.

Дисциплина боюнча жетишүүнүн жыйынтыктоочу көрсөткүчү модулдар боюнча жетишүү көрсөткүчтөрү (60%) менен жыйынтыктоочу текшерүүнүн – сынактын көрсөткүчүнүн (40%) суммасы катары аныкталат. Жыйынтыктоочу көрсөткүчтүн максималдуу мааниси 100%ды түзөт.

Экзаменге чейинки аралыкта студенттердин билимин бышыктоо максатында аралык текшерүү болуп турат (РК). Бир семестрде эки жолу- аралык текшерүү, ар бир баппта студент- учурдагы текшерүү тапшырат (ТК). Алар тест же текшерүү иш формасында өткөрүлөт. Мунун негизги максаты студенттерди экзаменге даярдоо жана жаңы материалардарды өз убагында өздөштүрүү менен экзаменге чейинки тиешелүү баллды топтоо.